

Õiend

Linnavolikogu liikmed Jüri-Ott Salm, Peeter Laurson, Gea Kangilaski, Hannes Klaas ja Indrek Särg on algatanud eelnõu, millega teevad ettepaneku muuta Tartu Linnavolikogu 30. juuni 2016. a määruse nr 115 "Tartu linna koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine".

Eelnõuga soovitakse fikseerida koolieelse lasteasutuse kohatasu ühes kuus 70,50 eurot (praegu kehtib 15% eelneval kalendriaastal Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud kuutasu alammäärast, so 2018. aastal 70,50 eurot ja 2019. aastal 75,00 eurot) lapse kohta, kui laps kasutab lasteasutuses kohta täiskoormusega.

Analoogsete eelnõude alusel on linnavalitsus ja linnavolikogu kohatasu määraga seonduvat arutanud ka varasemalt ega ole eelnõusid toetanud.

I Detsember 2017: linnavalitsus (protokolli punkt 49)

<https://info.raad.tartu.ee/dhs.nsf/web/viited/gpunid/G4F97EFD938209E6AC22581F4002F04C3>

ja linnavolikogu (protokolli punkt 4)

<https://info.raad.tartu.ee/dhs.nsf/web/viited/gpunid/G92F65EFE6434F460C22581FE002271FD>

II Mai 2018: linnavalitsus (protokolli punkt 5)

<https://info.raad.tartu.ee/dhs.nsf/web/viited/gpunid/G43AE4FC182DA3A90C225828E0029FC94>

ja linnavolikogu (protokolli punkt 22)

<https://info.raad.tartu.ee/dhs.nsf/web/viited/gpunid/GFAE3D042F73ADE32C2258298001EBF7A>

Linnavalitsus ei nõustu eelnõuga alltoodud põhjustel.

Haridusosakonna poolt tehtud arvestuste järgi tähendaks lasteaia kohatasu vähendamine 75lt eurolt 70,50 eurole (so 4,50 eurot lapse kohta kuus) 2019. aastal linnale vähem tulusid ca 231 000 eurot (eeldusel, et kehtivad tänased soodustused).

Tartu linna eesmärk on pakkuda parimat alusharidust Eestis ja oleme linna arengukavas kavandanud selleks ka konkreetsed tegevused (haridustöötajatele motiveeriva ja konkurentsivõimelise palgataseme tagamine, tugiteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine, haridusasutuste füüsilise keskkonna kaasajastamine jne), mis kõik on ressursimahukad. Meie lasteaedades töötavad kõrge kvalifikatsiooniga õpetajad (kõrgharidusega õpetajate osakaal on ca 75%). Lisaks pakutakse nii lasteaedade kui ka täiendavate struktuuride (nt Hariduse Tugiteenuste Keskus) kaudu lasteaia lastele ja nende vanematele erinevaid hariduse tugiteenuseid, et varakult ja võimalikult hästi reageerida laste hariduslikele erivajadustele. Varajane märkamine ja sekkumine tagab selle, et kooliajaks saavad mitmed hariduslikud probleemid lahendatud ja lapsed saavad olla koolis edukad.

Koolieelsete lasteasutuste ülalpidamiskuludest moodustavad väga suure osa personalikulud (ca 84%). Kui me tahame jätkuvalt linna lasteaedadesse kõrge kvalifikatsiooniga motiveeritud õpetajaid ja teisi spetsialiste, siis peame neile tagama ka motiveeriva töötasu. Viimastel aastatel on töötasukulud haridusvaldkonnas kasvanud ja alushariduse valdkonnas

kasvavad 2019. aastal ca 12%, mis tähendab aga lasteaedade tegevuskulude olulist kasvu. 2019. aastaks planeeritakse munitsipaallasteaedade tegevuskulude kasvu 2,5 mln eurot, millele lisandub erasektori toetuse kasv ca 395 000 eurot. Riigilt loodab linn palgatoetusena tagasi saada ca 1,4 mln eurot, mis moodustab ca 4,8% kõikidest lasteaia tegevuskuludest (lasteaedade tegevuskuludeks kavandatakse 2019. aastal kokku ca 28,4 mln eurot).

Tartu linnas on lähtunud põhimõttest, et linna eelarvest rahastatakse lasteaedade tegevuskulusid ca 80% ja vanema osaluse arvelt ca 20% ulatuses. Kohatasu seotus töötasu alammääraga on taganud vastavate proportsioonide säilimise ka olukorras, kus kulud alusharidusele kasvavad.

Tabel 1 Lapsevanema kohatasu arvelt ja linna eelarvest kaetavate tegevuskulude osakaal 2016-2019

näitaja	2019. a eelnõu		2018. a		2017. a		2016. a	
lapsevanema kohatasu eurodes	3 921 215	17%	3 790 760	18%	3 545 066	20%	3 863 398	22%
linna osalus (sh riigi osalus alates 2017.a) tegevuskulude katmisel eurodes	19 465 675	83%	16 998 523	82%	14 600 450	80%	13 449 087	78%
kokku	23 386 890	100%	20 789 283	100%	18 145 516	100%	17 312 485	100%

Tabel 2 Lapsevanema kohatasu arvelt ja linna eelarvest kaetavate tegevuskulude kasvud perioodil 2015-2019

näitaja	muutus 2019 eelnõu-2018		muutus 2018-2017		muutus 2017-2016		muutus 2016-2015	
	eurodes	%	eurodes	%	eurodes	%	eurodes	%
vanema poolt tasutud kohatasu eurodes	130 455	3%	245 694	7%	-318 332	-8%	287 070	8%
linna osalus (sh riigi toetus alates 2017. a) tegevuskulude katmisel eurodes	2 467 152	15%	2 398 073	16%	1 151 363	9%	809 902	6%
kokku	2 597 607	13%	2 643 767	15%	833 031	5%	1 096 972	7%

Tabelist 2 on näha, et linn on panustanud aastatel 2015-2019 lasteaedade tegevuskulude kasvu kordades rohkem, kui on olnud panus lastevanema kohatasust.

Tartus on kohatasu, eralasteaedade õppemaks ja rakendatavad soodustused omavahel seotud. Kui me kärbime kohatasu linna lasteaedades või laiendame soodustusi, siis peab otsustama, kas see kõik kehtib ka eralasteaedadele ja -hoidudele, kus käib ca 1075 last. Kui vastus on jah, siis tuleb leida vahendid ka eralasteaedadele ja -hoidudele saamatajäänud tulu katmiseks, sest palgatõusu ootavad ka erasektoris töötavad õpetajad. Kui soovime säilitada olukorda, kus lapsevanemaid koheldakse võrdselt, sõltumata lasteaia omandivormist, siis tuleks linnal leida 2019. aastal lisavahendid ka eralasteaedadele saamatajäänud tulu katmiseks summas ca 116 000 eurot (ühe lapse kohta 2x4,50 eurot kuus).

Koostajad:

Anne Juhkam
Riho Raave